

С Т А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова;*
УНСС, катедра „Финанси“, Финансово-счетоводен факултет;
Научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и
застраховка“

Относно: *дисертационен труд за присъждане на образователна и научна*
степен „доктор“ по научна специалност „Финанси, парично
обръщение, кредит и застраховка“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Камелия Тодорова Пенкова*
Тема на дисертационния труд: *„Макроикономически ефекти на*
политиката на Китайската централна банка“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 3063/10.11.2023 г. на Зам.-ректора по НИД и МС на УНСС доц. д.н. Михаил Мусов.

1. Информация за дисертанта

Дисертантката Камелия Тодорова Пенкова се е обучавала по докторска програма към катедра „Финанси“, Финансово-счетоводен факултет на УНСС по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ съгласно Заповед № 1052/30.03.2018 г. на Ректора на УНСС проф. д.ик.н. Стати Статев. Обучението е осъществено първоначално в *редовна форма* през периода 12.03.2018-31.01.2021 г., а считано от 01.02.2021 г. формата на обучението на докторантката е трансформирана от редовна в задочна докторантура, финансирана от държавата. В *задочна форма* докторантката се е обучавала през периода 01.02.2021-30.11.2023 г., откогато е отчислена с право на защита на дисертационен труд съгласно Заповед № 3151/17.11.2023 г. на Ректора на УНСС проф. д-р Димитър Димитров.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд на Камелия Пенкова е посветен на тема с безспорна актуалност за финансовата теория и практика предвид на засилващата се роля на Китай в съвременния свят и нарастващата мощ на китайската икономика. Развитието на китайската икономика е обект на все по-голям интерес от страна на международните изследователи и експерти.

Актуалността на темата се обуславя и от факта, че в труда се изследват съвременните проявления на политиката на Китайската централна банка, както и нейните настоящи макроикономически ефекти. Друг аргумент в полза на избора на тази тема е фактът, че в България няма много изследвания, свързани с китайската икономика, а малкото, които все пак съществуват са много ограничени и не третират специфичните въпроси за функциите и значимостта на действията и политиката на Китайската централна банка.

Докторантката е много добре запозната с проблематиката на научното изследване, за което свидетелстват ясно формулираните цел, задачи, обект и предмет на изследване, изследователска теза и хипотези.

Главната цел на дисертационния труд е да се направи анализ на макроикономическите ефекти на политиката на Китайската централна банка, като стремежът е да се потвърди тезата, че съществува връзка между паричната и валутната политика на Китайската централна банка и инфлацията, заемите, износа и вноса на Китай. Главната цел е декомпозирана в 7 изследователски задачи.

Обект на изследване в дисертационния труд е политиката на Китайската централна банка (КЦБ). Предмет на изследване са макроикономическите ефекти, които се проявяват вследствие на проведената политика на КЦБ.

Изследователската теза е, че „съществува връзка между паричната политика, (описана чрез лихвения процент и паричния агрегат M2) и валутната политика, (описана чрез валутния курс) на Китайската централна банка и основни макроикономически показатели в лицето на инфлацията, заемите, износа и вноса на Китай.“

Формулирани са четири изследователски хипотези, които са свързани с тезата. За доказване на хипотезите и на изследователската теза са използвани емпирични иконометрични методи.

Дисертационният труд има класическа структура, състояща се от увод, изложение, включващо три глави, заключение, библиография, списъци на използваните съкращения, на фигурите и таблиците и приложения, свързани основно с работата по иконометричното моделиране. Дисертационният труд е в общ обем от 250 страници, от

които основният текст е 197 страници.

Структурата на труда изцяло кореспондира с формулираните предмет, обект, теза и задачи на изследването.

В подкрепа на авторовите тези и постановки са представени 29 фигури и 10 таблици в изложението. Библиографията съдържа 210 източника, (включително книги, статии, периодични и непериодични статистически и други публикации, доклади и достъпни в интернет източници) от които 16 на български език и 194 на английски език.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Дисертационният труд на Камелия Пенкова има категорични достойнства. Трудът съдържа научна методика, издържан научен апарат, логическа и концептуална систематичност.

Изложението е логически последователно и се стреми към доказване на формулираната изследователска теза. Поставените цел и задачи са изпълнени. Прегледът на литературата е на много добро ниво. Демонстрира се висока степен на познаване на проблематиката на изследване.

Трудът представлява задълбочено и актуално изследване на паричната и валутната политика на КЦБ, на влиянието ѝ върху икономиката на Китай. Разглеждат се засилващата се роля на китайската валута за международната търговия и включването ѝ в кошницата с валути, определящи стойността на специалните права на тираж (СПТ) на МВФ. Обстойно са изследвани всички инструменти на паричната политика на КЦБ в тяхната структура и динамика през периода 2010-2021 г. Този дисертационен труд има важно значение за финансовата теория и практика, тъй като спомага за по-доброто разбиране на ефектите от прилагането на политиката на Китайската централна банка.

Докторантката използва широк кръг научен инструментариум. Основните методи, които са използвани в труда, включват: анализ и синтез, индукция и дедукция, емпиричен анализ, иконометрично моделиране, сравнителен анализ, исторически и нормативен подход, критичен анализ.

Теоретичните и методологичните основи са поставени от чуждестранни научни публикации, разглеждащи различни въпроси, отнасящи се до паричната и валутната политика, провеждани от КЦБ и влиянието им върху икономическото развитие. В труда е приложен богат иконометричен инструментариум за установяване и оценка на статистически връзки и зависимости между паричната и валутната политика на Китайската централна банка и избрани макроикономически

показатели – инфлация, заеми, износ и внос на китайската икономика.

Ясно са описани методологията и етапите на иконометричното изследване. Конструирани са три групи иконометрични модели, а именно: (1) модели, които целят да открият ефекта от паричното предлагане и лихвените проценти върху банковата система; (2) модели, които се занимават с влиянието на паричното предлагане и лихвените проценти върху инфлацията, и (3) модели, които се фокусират върху влиянието на валутния курс върху износа и вноса. Съставените иконометрични модели позволяват да се генерират важни изводи относно възможностите КЦБ да оказва влияние върху различни аспекти на макроикономиката на Китай.

В дисертационния труд е използван и подходящ графичен и табличен инструментариум. Само в изложението са представени 29 фигури и 10 таблици. В петте приложения в общ обем на 52 страници са представени всички резултати от иконометричното моделиране.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В дисертационния труд се открояват следните научни и научно-приложни приносни моменти за финансово-икономическата теория и практика:

1. За първи път сред българската изследователска общност се прави подобно задълбочено изследване на макроикономическите ефекти на политиката на КЦБ. В България съществуват изследвания, свързани с китайската икономика, но те са ограничени, а такива, които в детайли да изследват паричната и валутната политика на КЦБ, изцяло липсват.

2. Обогатяване на съществуващата специализирана финансово-икономическа литература относно съвременното състояние, развитие и исторически особености на паричната и валутната политика на КЦБ, с формулирани важни изводи във връзка с настоящия паричен и валутнокурсен режим на Китай.

3. Систематизация и приложен сравнителен и критичен анализ на съществуващите специализирани научни изследвания във връзка с трансмисията на паричната политика на КЦБ, връзката между паричната и валутната политика на КЦБ и техните макроикономически ефекти.

4. Приложен е емпиричен анализ на инструментариума на паричната политика на КЦБ в неговата структура и динамика, с детайлно проучване поведението на всеки един от инструментите на КЦБ в периода 2010-2021 г., с извеждане на важни обобщения за теорията и практиката.

5. Направена е иконометрична оценка на ефектите от прилаганата парична и валутна политика на КЦБ върху избрани макроикономически показатели – инфлация, заеми, износ и внос на Китай, на базата на

разработени авторови иконометрични модели с използване на актуални данни, въз основа на които се формулират значими изводи както за теорията, така и за практиката.

6. Обогаляване на научните знания относно съвременните макроикономически ефекти на политиката на КЦБ и връзката между паричната и валутната политика на КЦБ с инфлацията, заемите, износа и вноса на китайската икономика.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантката е представила 5 научни публикации по темата на дисертацията, една от които е посочена под печат, но и тя вече е публикувана. Всички публикации са самостоятелни.

4 публикации са под формата на доклади към международни научни конференции, а 1 публикация е в е-Сборник с изследователски разработки на лауреатите от Деветия академичен конкурс „Д-р Иванка Петкова“, където Камелия Пенкова е отличена като лауреат в тематично направление “Глобална икономика и/или международни финанси”, 2020 г.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът отговаря на всички изисквания и отразява коректно съдържанието на дисертационния труд. Той е в обем на 60 страници. В автореферата са изведени основната изследователска теза и хипотези, главната цел и задачи на труда, методологията и общата характеристика на труда, и неговото синтезирано изложение. Представени са основните приносни моменти, както и списък с публикациите, свързани с дисертационния труд и декларация за оригиналност на труда.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Нямам никакви критични бележки към труда, тъй като той представлява завършено и задълбочено научно изследване, което има важни научни и научно-приложни приноси за финансово-икономическата теория и практика. Препоръката ми е авторката да публикува книга по дисертационния си труд, за да стане възможно по-широка аудитория да се запознае с направеното високостойностно научно изследване.

8. Заключение

Дисертационният труд на тема „Макроикономически ефекти на политиката на Китайската централна банка“, с автор Камелия Тодорова Пенкова, е обстойно изследване по актуална проблематика, което съдържа

важни научни и научно-приложни приноси за финансово-икономическата теория и практика.

Въз основа на това давам **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и предлагам на уважаемите членове на научното жури **да присъдят** на Камелия Тодорова Пенкова образователната и научна степен „доктор” в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“, УНСС, София.

12.12.2023 г. / София

Подпис: